

Mariona Bonareu i Mora

Treball de Recerca

Segon Batxillerat - Escola Meritxell

Tutor: Angel Seral

Novembre 2013

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	Pàgines	1 - 2
	1.1. L'elecció del tema		
	1.2. Motiu del títol		
	1.3. Objectius		
2.	METODOLOGIA: UN TREBALL EN IMATGES	Pàgines	3 - 5
	2.1. Format audiovisual + Suport escrit		
	2.2. Estructura del treball		
	2.3. Edició		
3.	CAPÍTOLS	Pàgines	6 - 27
	Presentació – Bruce Springsteen		
	3.1. Compromís Polític – We Take Care of Our Own		
	3.2. Compromís Social – The Rising		
	3.3. Valors i Emocions – Blood Brothers		
	3.4. Tour i Glory... de gira amb Bruce		
4.	CONCLUSIONS	Pàgines	28 - 29
5.	ANNEXOS	Pàgines	30 - 34
	5.1. Discografia		
	5.2. La E Street Band		
	5.3. Fonts Documentals		

THANKS BRUCE

1. INTRODUCCIÓ

1.1. L'elecció del tema

La música m'envolta quasi tot el dia: mitjançant els auriculars del ipod, de l'ordinador, els altaveus de casa, del cotxe, cercant-la en la televisió i en el cinema... En diuen Art, per a mi és quelcom més; no imagino una emoció que no vagi acompanyada d'una melodia i no imagino una melodia que no em transporti a una emoció.

I quan parlem de música i quan parlem d'emocions ocupa un lloc excepcional Bruce Springsteen, avui un dels principals creadors de música, l'artista que més m'ha emocionat. Ocupa un lloc extraordinari en la meua vida; la seva música m'ha acompanyat des de que tinc ús de raó i tots els instants i moments amb significat tenen de fons una cançó d'en Bruce.

Aquest treball va sobre Bruce Springsteen, i la raó de l'elecció és, senzillament, l'oportunitat de poder dir: Gràcies Bruce.

1.2. Motiu del títol

El títol **THANKS BRUCE** defineix l'essència d'aquest document i explica el que m'ha aportat la seva música i la seva figura.

1.3. Objectius

Seguint Bruce en els seus directes he viatjat a molts indrets i he conegut a molta gent; persones que, al igual que jo, senten admiració per la seva música i es rendeixen al personatge; individus, races, sexes, cultures, entorns socials, edats... diferents, amb una emoció compartida: no ens quedem indiferents. En Bruce ens fa vibrar, ens convida a crear... sent un més, sentint-lo com un més de nosaltres. Possiblement no hi ha una explicació a l'adoració que l'hi tenim, possiblement sols ho sap qui ho viu; possiblement sols un fan d'en Bruce es pregunta "què faria ell en la meva situació"; possiblement sols un fan d'en Bruce entendria dir-li "ets important en la meva vida"; possiblement sols un fan d'en Bruce sap del poder que representen els seus directes; possiblement sols un fan d'en Bruce li diu Bruce i no Springsteen; possiblement sols un fan d'en Bruce... Amb aquest treball pretenc emocionar, igual que en Bruce ens emociona a tots els qui el considerem "un més de la família".

2. METODOLOGIA: UN TREBALL EN IMATGES

2.1. **Format audiovisual + Suport escrit**

El format audiovisual de reportatge del meu treball té el sentit d'arribar on no arriben les paraules, té l'objectiu de fer vibrar, de provocar estats emocionals. El document escrit m'ha permès explicar els paràmetres de la meva recerca alhora que aportar el contingut més personal.

Primerament m'he dedicat a recopilar material; el fet de que s'hagi escrit tant sobre Springsteen no facilita la presa de decisions sobre els límits a establir, però és de molta ajuda un cop centrats els temes.

He començat el document determinant el contingut, que ha donat peu a la decisió sobre els Capítols; posteriorment m'he centrat en recollir el material audiovisual i en estructurar el reportatge de vídeo en blocs. Un cop editat el vídeo he desenvolupat la part escrita amb dos objectius: reforçar tot allò que m'interessava especialment transmetre amb les imatges, i dedicar-me a la part més subjectiva de la recerca.

2.2. **Estructura del treball**

Divideixo el nucli del treball en 4 Capítols precedits d'una Presentació del personatge i del contingut de la seva música.

Els dos primers Capítols tracten sobre el Compromís, i de quina manera els principis democràtics, progressistes i humanitaris de Bruce Springsteen han estat una constant en tota la

seva carrera. Els dos restants tracten sobre alguna cosa difícil d'anomenar, quelcom que possiblement sols pot sortir del cor; aquest factor "x" que simbolitza Bruce, allò que ens proporciona recolzament, amistat i el resguard d'una visió vital comú, quelcom que ens regala la possibilitat de gaudir amb allò més essencial i més humà d'un mateix.

Amb tot el que exposaré al llarg d'aquests Capítols pretenc explicar què té Bruce que genera passions i que provoca la lleialtat dels seus fans. Potser és la seva manera de viure la música, o potser la seva profunda amistat amb els membres de la seva banda, o la seva filosofia de vida, o el significat de les seves lletres, o potser la seva implicació política, o el seu compromís social, o potser el seu personal sentit de la responsabilitat cap al seu públic, o potser per ser capaç de convertir un estadi de futbol en el bar de la cantonada tenint a 60.000 amics amb nosaltres...

El fil conductor de tots els Capítols és la música de Springsteen a partir d'una selecció de les cançons que he considerat més representatives de la visió de la meva recerca.

2.3. Edició

Per tal de realitzar el reportatge he utilitzat el programa FinalCut. Alhora del muntatge he tingut en compte que hi hagués una concordança entre imatge i so, donant prioritat a la música de l'artista.

A nivell d'edició he creat bloc rere bloc, per tal que fos possible diferenciar entre ells però a la vegada hi hagués un fil conductor.

- So: la meva prioritat alhora de muntar el reportatge ha estat que la música hi jugués un paper molt important; és per això que en moltes ocasions he fet quadrar les imatges amb el so i no al revés. Alhora d'escollir les cançons he estat molt selectiva ja que la discografia de Bruce Springsteen és molt extensa, prioritzat aquells temes que m'han semblat més

rellevants per la repercussió que han tingut, però també incloent algunes cançons que, per la potència del seu ritme, mostren la manera tan impactant de Bruce d'arribar al seu públic. He tingut molt en compte que el reportatge mantingués un ritme constant pel que inclús en els cassos en que hi ha veu he mantingut la música de fons. A més d'utilitzar gravacions també he incorporat directes i versions exclusives.

- Imatge: principalment les imatges que conté el vídeo són de Bruce Springsteen ja sigui d'entrevistes, concerts, captades per fans, videoclips, etc. Per tal de poder explicar la seva relació i els seus compromisos en cada camp he alternat aquestes imatges amb d'altres esdeveniments relacionats: captures de vídeos del 11S, films de la Guerra del Vietnam, mítings polítics, etc. En la combinació de les imatges he utilitzat, en molts moments, la composició, és a dir intercalar-les amb l'objectiu de donar força i ritme al reportatge a més de que l'estil va en línia amb els propis reportatges de Springsteen.

He realitzat un curs del programa FinalCut amb l'escola Microgestió (s'entrega certificat). He destinat unes 120 hores en l'elaboració del vídeo.

El reportatge audiovisual és la part essencial d'aquest treball. Espero gaudiu veient el DVD igual que jo he gaudit fent-lo.

3. CAPÍTOLS

Presentació – Bruce Springsteen

Bruce Frederick Joseph Springsteen, Long Branch, Nova Jersey, 23 de setembre del 1949, àlies **The Boss**, és cantant, compositor i guitarrista reconegut per la seva música rock tot i que ha alternat, al llarg de quatre dècades, treballs orientats cap el folk, el country i el blues. El seu èxit està molt vinculat a la seva banda, la E Street Band, formada al 1972, coneguda de forma oficial al setembre del 1974 (veure punt 5.2.).

Guanyador de Grammys, Oscars de Hollywood, i molts altres premis de referència en el món de la música; ha venut 65 milions d'àlbums als Estats Units i 120 en tot el món.

Va créixer en un ambient de classe treballadora; el seu pare, Douglas Frederik Springsteen, era de descendència holandesa i irlandesa; la seva mare, Adele Ann Zirilli, té avantpassats italians. Bruce va ser educat en un entorn catòlic; de temperament fort i amb una personalitat inconformista és descrit pels seus professors com un noi solitari a qui sols li interessava la música... “el rock and roll era la única cosa que m’agradava de mi mateix” explicava Bruce rememorant aquella època; el seu desig per dedicar-s’hi va sorgir en veure actuar Elvis Presley en el programa de televisió The Ed Sullivan Show. La relació amb el seu pare, segons pròpies paraules de Bruce “no podies accedir-hi...” va inspirar moltes de les seves lletres. Bruce va tenir una infantesa difícil. “Bruce per nosaltres era aquell qui venia d’enlloc, i la gent es va quedar amb això” rememorava un executiu de vendes de la companyia discogràfica amb qui va treure el seu primer àlbum.

Casat amb Julianne Philips (1985-1989) i amb Patti Scialfa (1991 – actualitat), té tres fills.

El camí fins al reconeixement no va ser gens fàcil. A l'edat de tretze anys ja es va involucrar en el món de la música; es va anar forjant musicalment en diverses bandes locals, actuant inicialment en bars i posteriorment en locals més populars. Progressivament va anar captant incondicionals alhora que anava forjant la seva pròpia banda. Els crítics musicals varen començar a donar-li cobertura mediàtica, i la seva extraordinària capacitat d'escriure cançons va cridar l'atenció de professionals del sector, que canviarien la seva vida al donar-li la oportunitat de signar un contracte amb Columbia Records a l'any 1972.

El seu primer àlbum *Greetings from Ausbury Park, N.J.*, 1973, ple de poesia del carrer, establia a Springsteen com un predilecte del periodisme musical... "Aquest va ser el miracle, el disc que va portar tot de per sota de zero a un; un gran moment" reconeixia Bruce anys més tard; al mateix any el seu segon àlbum, *The Wild*, també elogiat per la crítica i on ja s'evidencia una creixent adaptació amb la banda i on explica històries de la classe obrera i d'amor.

El crític musical Jon Landau va escriure, després de veure a Springsteen en un concert: "Vaig veure el futur del rock and roll, i el seu nom és Bruce Springsteen. I en una nit en la que necessitava sentir-me jove, ell em va fer sentir com si escoltés música per primer cop". Landau es va convertir en el seu representant i productor musical.

Les noies, les motos, els cotxes i la vida quotidiana d'un país convertit en superpotència, varen ser els temes de les primeres cançons d'un jove que buscava obrir-se camí en l'efervescent món musical dels anys seixanta, ple de mites. Bruce portava a les seves cançons l'esperit del carrer, el blues i el swing.

Al 1975 publica *Born to Run*, considerat un dels llançaments més importants de la història de la música moderna; esplèndid, brillant, únic, històric, es va posicionar com un resum dels anteriors anys de rock and roll i amb el que obté un èxit de promoció massiva als Estats Units; per a molts és el millor treball de la carrera de Springsteen; aquí neix la seva reputació de perfeccionista; durant la seva elaboració Bruce vivia el drama central de molts dels temes del disc: la lluita per reconciliar els grans somnis amb la crua realitat; segons les seves pròpies paraules... "va ser l'àlbum en el que vaig deixar les meves definicions adolescents d'amor i llibertat, va ser la línia

divisòria..."; els 10 concerts en cinc nits que va realitzar en aquells moments amb la E Street Band a NY varen ser definits per la revista The Rolling Stones com un dels 50 moments que varen canviar el rock and roll.

Amb els àlbums *Darkness on the Edge of Town* -1978-, on es reflecteix la creixent presa de consciència política i moral de Bruce, donant com a resultat cançons sobre persones enfrontant-se als seus somnis trencats, i *The River* -1980-, on es consolida la vida obrera com a temàtica de les seves cançons, comença a solidificar la seva posició com a cantant i compositor d'incalculable influència.

Trenca la continuïtat de la seva música, mostrant que cercava quelcom més que la fama, amb el treball intimista i acústic *Nebraska* -1982-, els herois de les seves cançons són els perdedors, i els problemes socials del seu país és la seva constant font d'inspiració.

Suma el status d'estrella internacional a la consideració d'ídol de la cultura popular als USA amb *Born in the USA* al 1984, quin poder està en la combinació d'optimisme i inquietud front l'estat de coses que sentia Springsteen; en aquest moment també destaca per les seves gires interminables amb enèrgiques actuacions de quatre hores.

Els seus treballs més reflexius augmenten el seu prestigi com autor de lletres que acabarien convertint-se en himnes de varies generacions, i la seva influència arriba fins a tal punt que ambdós candidats a la presidència dels Estats Units utilitzen els seus temes tot i els intents de Springsteen per mantenir-se al marge de la carrera electoral.

El seu divorci serveix de temàtica per tractar sobre relacions de parella i carències personals en el seu àlbum contemplatiu *Tunnel of Love* -1987-, i en el que prescindeix per primer cop de la E Street Band; i segueix tractant de relacions personals a *Human Touch i Lucky Town* -1992- on parla sobre l'estabilitat i felicitat aportada pel nou matrimoni i recent paternitat.

Publica el seu segon treball acústic amb *The Ghost of Tom Joad* -1995- elogiat per donar veu als immigrants i altres sector abandonats de la cultura americana.

Al 2002 Springsteen torna a convocar a la banda i publica *The Rising*, en un intent de donar sentit al 11S, sent alhora un reconeixement del valor dels que varen morir i dels qui els ploraven;

i també en un intent de donar sentit a les seves complicades conseqüències treu *Magic* al 2007. Enmig, un altre acústic en solitari, *Devils and Dust* -2005- on tracta sobre la invasió d'Iraq i amb lletres amb explícit contingut sexual; i un l'àlbum folk i festiu homenatge a la tradició americana *We Shall Overcome* -2006- gravat amb The Seeger Sessions Band i en el que profunditza més en la seva presa de consciència social.

Al 2009 publica *Working on a Dream*, dedicat a Danny Federici, membre de la banda, mort un any abans; la cançó que dona nom a l'àlbum va ser presentada per Bruce en un acte de la campanya electoral de Barack Obama.

Al 2010 surt al mercat *The Promise*, àlbum recopilatori quina producció va durar varis anys i que havia estat inicialment programat per publicar-se coincidint amb els 30 anys del seu àlbum *Darkness*.

Al 2012 torna amb *Wrecking Ball*, treball d'homenatge al saxofonista de la banda Clarence Clemons mort al 2011, i amb lletres molt crítiques amb la justícia econòmica.

Tot i ser un dels músics més influents des de la dècada dels 70, Bruce es va inspirar en els seus inicis en l'obra d'artistes com Bob Dylan, Chuck Berry, The Yardbirds, Elvis Presley, Van Morrison i The Who.

Amb 16 àlbums d'estudi, 4 àlbums en directe, 5 àlbums recopilatoris, 3 EPs, 66 senzills, 10 àlbums en vídeo i 32 vídeos musicals (veure punt 5.1.), està considerat el músic de rock més important de la seva generació, alhora que una de les 100 personalitats del món segons la revista Time (2008).

Bruce se'ns ofereix com un "presoner de la música que estima" i en cada concert s'entrega com si fos el darrer. L'obra de Bruce són històries de somnis trencats, d'amors que dolent, de solitud imposada, de lluites que no tenen premi, de perdedors, d'històries en les que sovint ens hi veiem reflectits i, sobretot i més que res, de desprotegits i desemparats.

3.1. Compromís Polític

WE TAKE CARE OF OUR OWN

Cançó amb la que va obrir Bruce al 2013 l'actuació al Beacon Theater de NY en benefici de la Stand Up for Heroes Foundation que ajuda a un milió de veterans de la guerra del Vietnam i a les seves famílies. Trenta dos anys abans, concert benèfic al 1981 a Los Angeles... "Aquesta nit estem aquí pels homes i dones que varen lluitar al Vietnam. He estat molt afortunat al conèixer algunes d'aquestes persones... estava nerviós ja que no sabia què dir-lis. M'he sentit com quan camines per un carrer fosc per la nit i de reüll veus a algú, algú ferit, però segueixes caminant ja que creus que no pots fer res i el únic que desitges és anar a casa. Bé, Vietnam ha convertit al país sencer en un carrer fosc, i a no ser que siguem capaços de caminar per aquesta foscor i mirar als ulls dels homes i dones que hi estan caiguts mai no serem capaços de tornar a casa... El que us demano que feu és que pareu cinc minuts d'atenció i escolteu al meu amic, un veterà de Vietnam anomenat Bob Muller".

"En algun moment has d'intervenir; els temps exigeixen que no et quedis assegut; hem acumulat quelcom de credibilitat al llarg dels anys, tanta com la que es pot aplegar tocant la guitarra; així que si algú necessita una cançó que compleixi, poden comptar-hi", Bruce Springsteen.

Ciudadà i músic van junts quan es tracta de qüestionar la classe política americana; també ha parlat en les seves cançons sobre l'autoritarisme en l'administració de George W.Bush, els atemptats del 11S i l'esperança depositada en el president Barack Obama.

A *Devils and Dust* mostra els dubtes d'un soldat anònim durant la guerra d'Iraq, un jove que té que obeir en la guerra ordres que no pot compartir ni entendre.

A *Lost in the Flood* i a *Brothers Under the Bridges*, descriu la tornada a casa d'un veterà del Vietnam "vaig tornar a casa en el 72, no eres més que una bonica llum en els foscos ulls blaus de la teva mare".

A *Magic*, plena d'ironia, descriu els trucs i mentides dels polítics per crear la seva pròpia realitat.

BORN IN THE USA

"El futur dels Estats Units resideix en milers de somnis dins els vostres cors, resideix en el missatge d'esperança que transmeten les cançons que tants joves nord americans admiren: les cançons de l'artista de New Jersey, Bruce Springsteen. La meva feina consisteix en ajudar-vos a convertir en realitat aquests somnis"; Ronald Reagan va pronunciar aquest missatge el 19 de setembre del 1984 a Hammonton, New Jersey. Ho va fer en plena campanya electoral amb l'objectiu de guanyar vots entre els joves cara la re elecció. En va tenir prou de ser al estat on va néixer Bruce per apropiat-se de la figura del cantant i introduir-lo en el seu discurs.

Però a Bruce no l'hi va agradar que el President identifiqués la seva música amb les seves polítiques conservadores; això és el que l'hi va respondre, tres dies més tard, presentant la cançó *Johnny 99* (cançó que parla d'un aturat convertit en assassí) en un concert: "el President va parlar de mi l'altre dia, m'agradaria saber quin es el seu àlbum preferit, no crec que sigui *Nebraska*, i no crec que escolti aquesta cançó". O dos dies després durant el concert a Pittsburg: "en aquests moments ens està succeint quelcom realment perillós; poc a poc ens estem dividint en dos Amèriques. S'està robant a la gent que menys té i es dona a qui menys ho necessita... Creia que la idea era que tots visquéssim aquí com una família, que els més forts ajudaren als més dèbils i els més rics als més pobres; ja sabeu, això del somni americà... penso que es tractava de que tots tinguérem l'oportunitat de viure una vida decent i digne", tocant a continuació

The River, dedicant-la al sindicat de la siderúrgia de Pittsburg i donant 10.000 dòlars al banc d'aliments de la ciutat.

Segons paraules de Bruce, el protagonista de la cançó *Born in the USA* vol desemmascarar aquesta Nord americà que era la imatge de la de Reagan; vol trobar quelcom autèntic i connectar-hi. Està buscant una llar en el seu país. El protagonista va tenir la mala sort de néixer en els Estats Units en un dels seus pitjors moments: la guerra de Vietnam. Va perdre el treball i un germà a la guerra, aquesta és la seva "recompensa" per haver nascut als Estats Units.

Palau Sant Jordi, Barcelona, 16 octubre 2002, presentant-la durant la gira *The Rising*: “vaig escriure aquesta cançó sobre la guerra de Vietnam, avui la toquem com una pregària per la pau”; cinc mesos després d'aquell concert –possiblement el millor que he vist mai- començava la invasió a Iraq.

El compromís polític de Bruce augmenta amb els anys. Al 2004 lidera el moviment Vote for Change; junt amb altres artistes, realitza més de 38 concerts a benefici de l'organització America Coming Together amb el sentit de promoure la participació a les eleccions als Estats Units. Bruce dona suport al candidat demòcrata, provocant una divisió entres els seus fans.

“Durant anys he intentat reflexionar sobre què significa ser americà: sobre la nostra identitat i la posició que tenim en el món, i com he d'utilitzar aquesta posició. He intentat fer cançons que parlin del nostre orgull i critiqui els nostres errors... Durant els darrers 25 anys he intentat sempre no implicar-me amb els partits polítics; en comptes d'això he intentat prendre part d'uns ideals: justícia econòmica, drets civils, una política exterior humanitària, llibertat i una vida digne per a tots els ciutadans. Ara, tanmateix, per molts de nosaltres és una batalla massa crucial per mantindrem al marge”. Bruce Springsteen, NY Times, 2004.

LAND OF HOPES AND DREAMS

Quan esclata la guerra d'Iraq al 2003 Bruce estava realitzant una gira per Australia i Nova Zelanda; durant els vuit dies de concert no es va pronunciar però sí va deixar d'obrir-los amb *The Rising* per entonar, en acústic i en solitari, *Born in the USA* on proclama la seva postura contra la guerra. A la tornada als Estats Units va actuar en estadis i és quan es pronuncia; juliol 2003 Giants Stadium: “Suposo que tots us en adoneu de que la manipulació de la veritat en temps de guerra, en aquest país i en el passat, ha estat una pràctica comú tant de les administracions demòcrates com republicanes, i això és quelcom mal fet... sobretot quan hi ha tantes i tantes

vides en joc. Crec que la pregunta de si vàrem ser enganyats per entrar en la guerra d'Iraq no és un assumpte ni de liberals ni de conservadors, sinó que es tracta d'una qüestió americana, de salvaguardar la nostra democràcia... exigir explicacions als nostres governants és el nostre treball. En això consisteix l'estil americà. Avui cantaré aquesta cançó amb l'esperança de que la veritat surti a la llum i serveixi de pregària per les nostres tropes a Iraq i per la pau del poble iraquetà. Això és *Land of Hope and Dreams*".

WORKING ON A DREAM

A l'abril del 2008 Bruce comunica oficialment el seu suport al candidat demòcrata Barak Obama en la carrera per la presidència: "el senador Obama des del meu punt de vista està molt per sobre dels demés. Crec que és el millor candidat per liderar aquest projecte i guiar-nos en el segle XXI amb un renovat sentit moral". I tal i com es pot veure en el vídeo, un cop elegit Obama va dir: "El treball del President, el nostre treball, és mantenir aquesta esperança viva, ja siguis republicà, demòcrata, independent, ric, pobre, negre, blanc, gai, hetero, soldat o civil; combatre el cinisme i l'apatia i creure en el nostre poder per canviar les nostres vides i el món en que vivim".

3.2. Compromís Social

THE RISING

“El 11S vaig anar a la platja i des de allà solia tenir una vista clara del World Trade Center. Quan sortia del pàrquing un noi em va dir: Ei, et necessitem... aquest va ser el moment, segons paraules de Springsteen, que va inspirar l'àlbum *The Rising*. Amb la cançó *My City of Ruins* va obrir el 21 de setembre del 2001 la telemarató benèfica per les víctimes i familiars del atemptat; és un himne d'unió davant l'adversitat, la millor cançó mai escrita –segons la Revista Rolling Stones- sobre els atemptats del 11S.

El compromís social sempre ha estat una constant en l'obra de Springsteen:

Badlands o la lluita de classes... “el pobre vol ser ric, el ric vol ser rei, i un rei no es dona per satisfet fins que mana en tot”.

The Promised Land en el que el protagonista, tot i ser un perdedor, encara creu en la “terra promesa”.

El drama de perdre la feina a *The River* i a *Johnny 99*, on també critica l'abús dels banquers i la violència del sistema judicial.

La trista història de dos mexicans que creuen la frontera per treballar en el camp i acaben enredats en la fàbrica de metamfetamines pel càrtel a *Sinaloa Cowboys*.

La seva agressivitat contra especuladors, banquers i polítics a *Wrecking Ball*, alhora que encoratja al país per sortir de la crisi i per canviar el sistema econòmic actual.

The Streets of Philadelphia, on parla sobre el VIH, la comunitat gai i el respecte als drets humans.

... obra que adquireix credibilitat amb el seu activisme:

AMNISTIA INTERNACIONAL. Octubre 1988 Bruce no va poder actuar a Santiago de Xile amb la gira d'Amnistia Internacional que denunciava les violacions dels drets humans; el general Pinochet no va permetre l'actuació; el concert es va celebrar a l'altre costat de la frontera, a la ciutat argentina de Mendoza. 25 anys més tard Bruce ha fet un concert a Santiago, per primer cop canta en territori xilè i ho ha fet recordant aquell altre concert frustrat. Ha recordat com la trobada amb familiars de desapareguts li va deixar un record inoblidable; però no s'ha limitat a fer un exercici de memòria; s'ha atrevit amb una cançó en castellà, una cançó de Víctor Jara, a qui li ha rendit homenatge.

HURACÀ KATRINA. El diari local de Nova Orleans The Times Picayune va encoratjar als seus lectors a escriure una carta a Bruce Springsteen després del seu concert al Festival de Jazz de Nova Orleans l'any 2006, vuit mesos després del desastre del Katrina que va destruir la ciutat a l'abril del 2005. "No puc expressar les emocions que vaig sentir durant el concert del Festival de Jazz de Nova Orleans (2006). Vaig perdre la meva casa i tot el que tenia després de la inundació. El més dolorós va ser perdre les coses que pertanyien al meu fill, mort set anys abans del Katrina. La teva actuació va iniciar el procés de curació. El poder de la teva veu, les teves cançons i la teva banda estaran sempre al meu cor i en la meva ànima". Kelly Hamilton, publicat al The Times Picayune.

Paraules com les de Kelly Madison, parlant del poder de la veu, les cançons i la banda són importants per entendre el que significa Bruce per a molta gent. Bruce es va comprometre amb la gent que havia patit un dels desastres naturals més importants de la història dels Estats Units. Va compondre, especialment per aquell concert, la cançó *How Can a Poor Man Stand Such Times and Live*, dedicant-la “a un President que no actua” referint-se a Bush.

Aquesta col·laboració de Bruce és un exemple de la seva implicació amb moltes les iniciatives organitzades per ajudar a la gent que ha patit desastres naturals. També ha participat en les recaptacions de fons amb motiu del Sandy a New Jersey i l'huracà a Haití al 2010.

MUSICIANS UNITED FOR SAFE ENERGY. Al Setembre del 1979 va actuar al Madison Square Garden de Nova York donant suport i unint-se a aquesta organització, que neix arrel d'accidents nuclears i que treballa per promoure energies alternatives. Durant el concert va interpretar *The River* per primer cop; del concert se'n va fer el documental *No Nukes*, la primera actuació de Bruce enregistrada oficialment.

LIGHT OF DAY, 2011. Un any més, per vuitè cop i sense anunciar-ho, Bruce participa en el concert benèfic contra el parkinson organitzat per l'associació Light Of Day.

22 maig 2010, Bruce fa un concert acústic en el teatre Nokia de Nova York a benefici del centre educatiu especialitzat en ensenyança per nens amb problemes d'aprenentatge, Escola Gateway. També en el 2010, va actuar en el Carnegie Hall de New York, concert anual de la Rainforest Benefit per ajudar en la conservació dels boscos del Amazones.

SUPORTS INTERNACIONALS. Ha recolzat a moltes organitzacions en els darrers anys, especialment aquelles que se centren en els sense sostre i la fam:

- Llançament de la iniciativa About Global Citizen, que lluita per eradicar la pobresa en el món.
- 7 juliol 2012, concert al Festival Roskilde, Bruce dona 250.000 euros a Caritas Dinamarca; aquests diners es destinen a ajudar als agricultors d'Uganda.
- Maig 2012, concert a Las Palmas de Gran Canaria, Bruce dona suport a la campanya de Caritas "No hay límites para soñar", reunint-se junt amb els seus músics amb personal i voluntaris de l'organització interessant-se per la seva tasca.
- Juliol 2012, concert a Gijón; Bruce dedica una cançó al "Proyecto Hombre" d'Astúries i realitza una donació econòmica a l'entitat.
- Maig 2012, Barcelona, Bruce s'interessa pel treball de Càritas en una reunió amb el seu director, Jordi Roglà, qui va fer pública un cop l'artista va deixar la ciutat, tal i com ell va demanar, la reunió que varen mantenir i la quantiosa donació que va fer l'artista. Roglà va explicar que li va dir a Bruce que necessiten persones com ell i li va demanar que no fos tan discret, "que allà on vagi faci difusió del que fa ja que és un exemple per a molts ciutadans".

O mitjançant moltes Contribucions Benèfiques Anònimes:

- Des del 1989 Springsteen ha fet donacions econòmiques per ajudar a persones amb pocs recursos del Condat de Monmouth. La organització local benèfica La Fundación, anomena Springsteen el seu president i únic benefactor. Toni Howard, cambrera a Long Branch, va explicar que va rebre una beca de la Fundació per reparar el sistema de calefacció de casa seva, espatllat des de feia anys; va preguntar pel responsable de la donació i li varen esmentar Springsteen... "Em varen dir que fa això per la gent però que ho fa de forma anònima, no vol que se'n faci publicitat".

- A la població nativa de Bruce, Freehold, dóna cents de milers de dòlars anuals. Al 1986 va realitzar un concert a benefici de 350 persones afectades pel tancament d'una fàbrica, creant la cançó *My Hometown*.
- Al 2008 va llençar aquest anunci en varis mitjans de comunicació: “no podem deixar que aquest vaixell s'enfonsi”; tres anys després Springsteen torna a demanar ajuda pels més necessitats demanant col·laboració per la organització Move for Hunger, banc d'aliments de New Jersey .

Bruce té dues fundacions privades, Thrill Hill Foundation i The Foundation Inc; entre ambdues ha donat més de 4.5 milions de dòlars a diferents tipus d'organitzacions benèfiques: a entitats que investiguen malalties, aportacions a bancs d'aliments, suport a veterans de guerra, etc.

AMERICAN SKIN. 41 SHOTS

Potser un dels compromisos socials més profunds de Bruce, aquell dona veu a les minories als Estats Units: la classe obrera, els afroamericans, els immigrants i la comunitat gai; se li atorga el mèrit de fer visible als oblidats. Cançó que parla de la mort d'Amadou Diallo, interpretada per primer cop el 4 de juny del 2000 a Atlanta. Possiblement és una de les millors cançons que mai s'han escrit sobre el problema de la immigració; Amadou, immigrant africà de 22 anys del Bronx, va caure mort per 41 trets de la policia de Nova York; quatre agents vestits de paisà –la polèmica unitat de delictes creat per l'alcalde Giuliani- el varen confondre amb un violador en sèrie, disparant-lo quan ell anava a treure la seva cartera. Springsteen reflecteix l'angoixa i la desesperació d'un dels policies que va disparar. La cançó va tenir moltes controvèrsies i va haver un intent per part de la policia neoyorkina de boicotejar alguns concerts de Bruce. El succés va dividir a la societat; el cas mai es va resoldre de forma adient; el judici es va traslladar

del Bronx, de majoria negra, a Albany quina població és majoritàriament blanca, i els agents varen ser absolts de tots els càrrecs.

A l'estrena de la cançó a Atlanta Bruce no va pronunciar cap paraula; no calia, la posada en escena ja ho deia tot. L'escenari es va quedar a les fosques i un punt de llum va il·luminar el micròfon en el centre. Tots els membres de la banda varen donar un pas endavant i varen entonar amb veu infringida "forty one shots". Bruce va demanar silenci i va començar a explicar la seva versió dels fets... "no és cap secret, no és cap secret amic meu, et poden matar sols per la teva pell americana". En la primera estrofa explica la història des del punt de vista de la policia; en la segona estrofa parla sobre una mare negra i la por de que el seu fill s'enfronti a l'autoritat; la tercera estrofa ens recorda que tenim una responsabilitat col·lectiva. Bruce va intentar donar una versió equilibrada del tiroteig i va quedar desconcertat de les acusacions que va rebre per part de l'associació de policies de NY. En el primer concert a NY el 12 de juny del 2000, Bruce va cantar *American Skin*, amb els pares de Diallo presents; l'escriptor Dave Marsh va escriure "la banda va cantar com si estigués de dol. Bruce s'enfrontava a l'hostilitat oficial i es va defensar amb la seva veu i la seva banda. Després d'aquella nit ni Giuliani ni els policies varen tornar a parlar. La seva música va parlar amb veu pròpia. Un cop més va vèncer l'ètica dels seus espectacles.

Tretze anys després dels concerts del Madison, Bruce ha tornat a interpretar la cançó. Ho va fer el passat mes d'Abril, a Irlanda, dedicant-la a l'adolescent de raça negra Trayvon Martin, assassinat a Florida el 26 de febrer del 2012, abatut d'un tret anant desarmat sota l'argument de "defensa pròpia", per un membre d'una patrulla de vigilància integrada per voluntaris d'un veïnat, qui va ser absolt. El President Obama va assegurar que la tragèdia hauria de moure la consciència nacional i va fer contundents comentaris: "Si jo tingués un fill s'assemblaria a Trayvon; no puc imaginar pel que estan passant els seus pares i quan penso amb ell penso en els meus fills.

3.3. Valors i Emocions

BLOOD BROTHERS – THE E STREET BAND

Pavelló Times Union Center, Albany 16/4/12. Springsteen està tocant davant de 20.000 persones presentant el seu nou disc *Wrecking Ball*. Una festa de rock&roll amb la potent banda de 17 músics. Quan porta una hora de concert es fixa amb un cartell que aixeca una fan de primera fila: “*Janey don’t you loose heart for my Mom Jane, RIP 4/11/12*”. Aquella noia demana una cançó inèdita, que només els fans incondicionals coneixen i que la banda no ha tocat mai, per la seva mare que havia mort uns dies enrere. Bruce demana a la banda que marxi de l’escenari, agafa la guitarra acústica i interpreta una emocionant i dolça versió de la cançó per a aquella noia.

Fa uns mesos es va estrenar en cines *Springsteen & I*, un documental produït per Ridley Scott on fans de tot el món expliquen que representa per ells el cantant. En la majoria de casos parlen d’ell com si el coneguessin, com si fos un íntim amic. Expliquen com es refugien en la seva música en els mals moments i com celebren amb les seves cançons les alegries. Les paraules que utilitzen per referir-s’hi són “fe, amistat, autenticitat, alegria, somnis, vida, ...” Es compara el que senten aquests fans sovint amb una religió. Si ho veus des de fora no es pot entendre. Si et converteixes, aquesta és la paraula més utilitzada, és un eix central de la teva vida. Molts fans posaran alguna experiència amb Springsteen (un concert, una trobada) entre els seus millors moments viscuts. Tot això no ho fa la música. Per molt que t’agradi una cançó no desperta aquestes emocions si no hi ha alguna cosa molt més gran.

Si una paraula defineix el que transmet Bruce Springsteen aquesta és compromís. En aquest treball he exposat alguns exemples en diferents camps. Compromís polític. Compromís social. Compromís artístic. Tot parteix d’una auto exigència de voler transcendir. De que les cançons

siguin molt més que cançons. De que el que es transmet no s'expliqui amb paràmetres musicals ni amb la relació habitual entre un artista i el seu públic.

Tenim doncs que hi ha uns sentiments que van més enllà de lo musical que són el fet diferencial. 40 anys de carrera, 400 cançons i molts himnes ajuden. Són la matèria primera. Però hi ha més músics que poden oferir això. Que falta per la poció màgica?; un do excepcional per la comunicació i un relat. Una coherència en la seva carrera que no pot ser fingida. Unes lletres que sostenen la seva vida. Compromís.

Blood Brothers és una cançó amb molt contingut a la discografia de Springsteen. És una cançó que va compondre per parlar de la seva banda quan la va tornar a reunir després d'uns anys de separació i que conté l'esperit de tot el que ara explicaré:

*Ara ja fa tant,
tant que el temps i la memòria s'esvaeixen
Tenim les nostres pròpies carreteres,
i riscos que hem de prendre
Hem estat costat a costat, cada un lluitant per l'altre
Vam dir que fins la mort sempre seriem germans de sang
La duresa d'aquest món
Lentament tritura els teus somnis
Convertint en un mal acudit
Totes les promeses que vam fer*

....

*Ara no sé com em sento
No sé com em sento aquesta nit
Si he caigut sota les rodes
Si he guanyat o perdut visió
De fet no sé ni perquè
Ni perquè he fet aquesta trucada
O si tot això importa després de tot
Però les estrelles brillen
com si reflectissin un misteri revelat
Jo em segueixo movent a través de la foscor
Amb tu al meu cor, el meu germà de sang*

En el vídeo es pot veure la primera versió d'aquesta cançó en directe a l'últim concert de la gira de reunió de la banda, amb la lletra adaptada per a la ocasió; aquest moment és un clar

testimoni de com la E Street Band representa una gran història d'amistat. Els músics que l'han acompanyat per tot el món durant quaranta anys concert rere concert, són amb els que va començar a tocar en bars de la costa est americana. Són els seus amics. I han viscut plegats emocions que molt poca gent ha viscut. La relació que tenen no és la que estem acostumats a veure en el món del rock&roll. Steve Vand Zant, Danny Federici, Max Weinberg, Clarence Clemons, Gary Tallent, Nils Lofgren. Són noms que sempre aniran lligats a Springsteen i pels fans són una part imprescindible de la història. Bruce ens els ha presentat i ens ha explicat les seves històries.

Quan Steve, el seu gran amic a la banda, va plegar per buscar altres camins artístics Bruce l'hi va escriure *Bobby Jean*, una cançó que parla de l'amistat, de respectar les decisions dels altres encara que siguin dures. Vol parlar-hi un últim cop no per fer-lo canviar d'opinió, sinó per desitjar-li sort i dir-li un últim adéu.

Durant molts anys ha estat una història maca i feliç. Però la vida té cops durs com va ser la mort del teclista Danny Federici. En el vídeo hi ha el testimoni de la última actuació del músic amb la banda una setmana abans de morir de càncer. Després d'anul·lar unes setmanes la gira Bruce va convertir els últims concerts en un homenatge permanent al seu amic, explicant al públic històries de joventut sovint sense poder aguantar-se les llàgrimes.

DOWN IN JUNGLELAND

Puc posar molts exemples d'expressions d'amistat, però on em vull estendre és amb la relació de Bruce amb Clarence Clemons, el saxofonista de la banda. De fet, aquesta no és la relació. Clarence no era el saxo de la banda. Clarence no era un músic. Clarence era Clarence. I ell i Springsteen representaven l'amistat. L'alegria. La vida. Dir que Clemons era un músic és com dir

que el Barça és un equip de futbol. És cert però totalment insuficient. Si soc capaç de transmetre la relació que hi havia entre els dos i de com aquesta relació era percebuda podreu intuir quins son els sentiments que emocionen a tanta i tanta gent.

Hi ha moltes llegendes. Que es van conèixer una boirosa nit d'hivern al passeig marítim d'Asbury Park quan Clarence va aparèixer del no res vestit de blanc i el saxo a la mà. Que unes setmanes més tard Clarence va anar a un local on tocava Bruce amb la banda i a l'entrar va arrancar la porta del seu suport, captant evidentment l'atenció de tothom (potser ve d'allà el sobrenom de Big Man).

Sigui com sigui el so del saxo de Clemons forma part de l'ADN de la música de Springsteen des del primer disc l'any 1973. L'emoció continguda a l'ambient cada cop que en un estadi s'escoltava en directe un d'aquests sols és irrepetible. No era un sol de saxo. Era el sol de saxo de Clarence Clemons al costat de Bruce Springsteen. Era el Big Bang.

Bruce s'ha encarregat d'engrandir la figura de Clarence. Era el músic més estimat pel públic i el més reverenciat. L'únic que podia fer una mica d'ombra al cantant. Per imatge: era un home gros, ex jugador de futbol americà. A més l'únic negre de la banda, sovint l'únic negre de tot l'estadi (és curiós que tot i tenir un so molt influenciat pel soul l'audiència de Springsteen és totalment blanca). Musicalment també era especial. Tocava el saxo, un instrument no gaire habitual en una banda de rock. I sobretot per presència. Ell i Bruce junts eren una icona. En el vídeo podem veure'n exemples. Al 1975 van sortir plegats a la portada del que per molts és el millor disc de la història del rock, *Born to Run*. Per gairebé tothom és el millor disc de l'artista. I Clarence estava allà, donant-li literalment suport. És l'únic que ha sortit a una portada apart del Boss. L'any 2009 una imatge dels dos cos a cos obria l'actuació del grup a la Super Ball, l'espectacle televisiu més vist del món.

Si queden dubtes del pes especial de Clarence només heu de veure les presentacions que rebia en directe. En els moments de presentar a la banda tots els músics reben sempre una atenció similar. Tots menys Clarence. La presentació d'ell era un moment àlgid del concert. Semblava

que el protagonisme que rebien els altres era un pròleg de La Presentació. Sempre era l'últim, i sempre era especial.

Els últims anys de Clarence a la banda van ser durs. Era el músic més vell i no tenia bona salut. Moltes operacions i pròtesis l'havien deixat en un estat molt delicat. L'hi costava caminar. No podia pujar les escales de l'escenari per on pujava tothom, havent d'entrar caminant a poc a poc pel costat. Però no caminava sol, Bruce estava al seu costat. Com a espectador la primera emoció ja la rebies abans de començar. Abans de que sonés cap nota. Solament veient com Bruce rebutjava una entrada de súper estrella com tots els mites del rock per ajudar al seu amic a entrar a l'escenari.

Tot i la seva mala salut quan una nit de juny del 2012 es va saber que Clarence Clemons havia patit un sever ictus va ser un cop fort per a milers de fans a tot el món. Per la tristesa de que una persona pateixi i per assumir que aquella parella musical tan extraordinària s'havia acabat. Clarence va morir uns dies més tard. Fa poc es va saber que Bruce va estar al seu costat les darreres hores. Va estar a l'habitació amb la seva guitarra que tantes nits els havia acompanyat. Va estar cantant per l'amic que es moria i per la seva família. Clarence Clemons va morir el 18 de juny del 2012. Però no va deixar la banda. Encara no l'ha deixat. Bruce va afirmar-ho a l'elegia que l'hi va dedicar. "Clarence doesn't leave the E Street Band when He dies. He will leave the E Street Band when We Die".

El dia de la seva mort a les 00.00h de la nit va sonar *Jungleland* a tot el món. Els fans van convocar una audició íntima i alhora mundial per retre homenatge a un músic que per molts era un vell amic. Milers de persones van plorar alhora a tots els racons del planeta escoltant el sol de saxo més emocionant de tots els que hi ha a la discografia de Springsteen.

“SI VOSALTRES ESTEU AQUI ELLS ESTAN AQUÍ”

Sense Danny i, sobretot, sense Clarence semblava que mai més veuríem la E Street Band en directe. Molts mesos van durar els rumors i les hipòtesis entre els fans. Hi havia opinions de tot tipus. Que Bruce no podia tornar a tocar mai més sense Clemons. Que no podia tornar a tocar cap cançó que inclogui saxo. La resposta de Bruce a una gira sense dos dels seus músics ha estat extraordinària. En els concerts hi ha homenatges als que ja no hi són sense que quedi forçat ni fals. Es plora el passat i es dona fe en el futur. I qui substitueix Clarence?. Una secció de vents integrada per cinc músics. Com ell mateix va dir "We need an army to replace Clarence". Però no era un exercit anònim: una selecció de veterans músics amb una jove novetat. Un músic negre amb poca experiència però amb un so i un aspecte que resultava familiar: Jake Clemons, nebot de Clarence. Els dubtes eren grans, semblava un exercici de nostàlgia molt perillós. Jake ha resultat ser un músic de gran carisma i gran qualitat que manté amb molta dignitat el cognom Clemons en la música de Springsteen.

El 28 de juliol de 2012 Springsteen va viure un dels moments més memorables i emocionants de la seva carrera. I molts dels presents no ho van viure com una experiència especial. Springsteen tocava a Göteborg i els seguidors casuals, els que van a un concert seu sense conèixer les històries no entenien perquè centenars de persones van començar a cridar quan les primeres notes d'una cançó van sonar. No entenien perquè gent al seu voltant no parava de plorar. No entenia perquè Bruce no podia aguantar-se les llàgrimes i perquè va fer una llarga abraçada a Jake Clemons quan va acabar de tocar en el llarg sol de 2 minuts 20 segons. No sabien que era el primer cop que tocaven *Jungleland* en directe sense Clarence Clemons a l'escenari. Els que coneixen la història van viure un moment vital de Bruce amb la banda i de Bruce amb l'audiència. La música es va convertir en una via per expressar emocions, experiències, penes, alegries. Compromís.

3.4. Tour i Glory... de gira amb Bruce

Els directes de Bruce no es poden explicar, s'han de viure per entendre la unitat que crea.

Siguis fan o simplement espectador, en un concert d'en Bruce gairebé tot el públic surt impressionat pel que acaba de veure i viure. No se sap mai el que et trobaràs, sempre sorprèn i sempre sap emocionar. Cada concert és una "història" a viure. Els llargs dies d'espera per agafar les entrades, les moltes hores de cua, persones que no es coneixen però que comparteixen la mateixa emoció, els llargs viatges, ganes de riure, ganes de plorar... tot això només ho pot viure la persona que està present en els seus directes, i tinc la sort d'haver pogut ser una de les afortunades i viure molts moments com aquests.

Un cop ets allà, enmig de la gran multitud, et sents un més, tots som un grup, tots som un.

Tothom es rendeix davant seu, davant de la seva energia que desprèn concert rere concert, on es deixa la pell com si cada un fos l'últim.

Bruce, després del documental Springsteen&I, es reuneix amb els participants i mantenen una conversa amb ell; en un dels moments Bruce explica que cada concert és una motivació, que la nit anterior no compte, la nit següent tampoc, per a tota la gent que està allà només compte l'avui.

El somni de Bruce era tocar per altres persones; volia jugar un rol en les seves vides; volia ser algú pels demés. El seu somni s'ha vist complert, Bruce està en la vida de moltes persones.

... De gira amb Bruce

Divendres 18 octubre 2002 - Bologna. Pallamaloguti

Dissabte 17 maig 2003 - Barcelona. Estadi Olímpic

Dimarts 27 maig 2003 - Londres. Crystal Palace

Divendres 8 agost 2003 - Philadelphia. Lincoln Financial Field

Dimecres 1 juny 2005 - Badalona. Pavelló Olímpic

Diumenge 14 març 2006 - Badalona. Pavelló Olímpic

Dimarts 24 octubre 2006 - Barcelona. Palau Sant Jordi

Dissabte 18 juliol 2008 - Barcelona. Nou Camp

Diumenge 19 de juliol de 2008 - Barcelona. Nou Camp

Divendres 6 novembre 2009 - New York. Madison Square Garden

Dissabte 7 novembre 2009 - New York. Madison Square Garden

Divendres 6 abril 2012 - New York. Madison Square Garden

Dijous 17 maig 2012 - Barcelona. Estadi Olímpic

Divendres 18 maig 2012 - Barcelona. Estadi Olímpic

Dimarts 17 juliol 2012 - Dublín. RDS

Dissabte 29 juny 2013 - Paris. Stade de France

4. CONCLUSIONS

A Bruce... ja que als amics els hi dic pel seu nom...

“Entre tots els temes que es poden triar per a fer un treball de recerca jo vaig escollir fer-lo sobre tu. No és un treball per explicar la teva vida i la teva obra, tot i que ho he fet per situar a la gent que l'ha d'avaluar. He après sobre documentar-me, realitzar un reportatge audiovisual i he gaudit aprofundint sobre la teva història i la teva música. Però aquest treball no parla de tu. Parla de mi. Parla de quina manera m'has influït. Fent aquest treball he vist que ho has fet molt més del que podia imaginar, i per això et vull donar les gràcies.

Gràcies per la música. Bàsicament és el que tu fas. Per a mi la música és molt important, és una part imprescindible de la meva vida. M'agrada tot tipus de música i quan m'enganxo a una cançó puc sentir-la tot el dia sense parar. Però les teves són les que porto dins meu. He crescut sentint les teves cançons al cotxe i a casa, i quan he pogut triar jo quina música vull escoltar, molts cops sonen *Thunder Road*, *Mary's Place*, *Glory Days*...

Gràcies per emocionar-me. Recordo el primer concert teu al que vaig anar. Va ser a Bologna l'any 2002, quan tenia 6 anys. En aquell moment no era molt conscient de tot el que passava, però el que sí que està clar és que no he deixat de seguir-te en els directes. N'hi ha hagut molts més. Aquesta passió me l'ha transmès el meu pare i hem recorregut junts molts quilòmetres per veure't. L'últim va ser a París el 28 de juny de 2013. Vaig anar amb els meus pares, els meus tiets i les meves cosines. En el teu darrer concert a Barcelona inclús van venir els meus avis. Saps el que és estar amb el teu avi de 80 anys a l'Estadi Olímpic ballant amb ell el *Born in the USA*? És la cançó que porta de melodia al mòbil, em va fer molta il·lusió que la toquessis i que

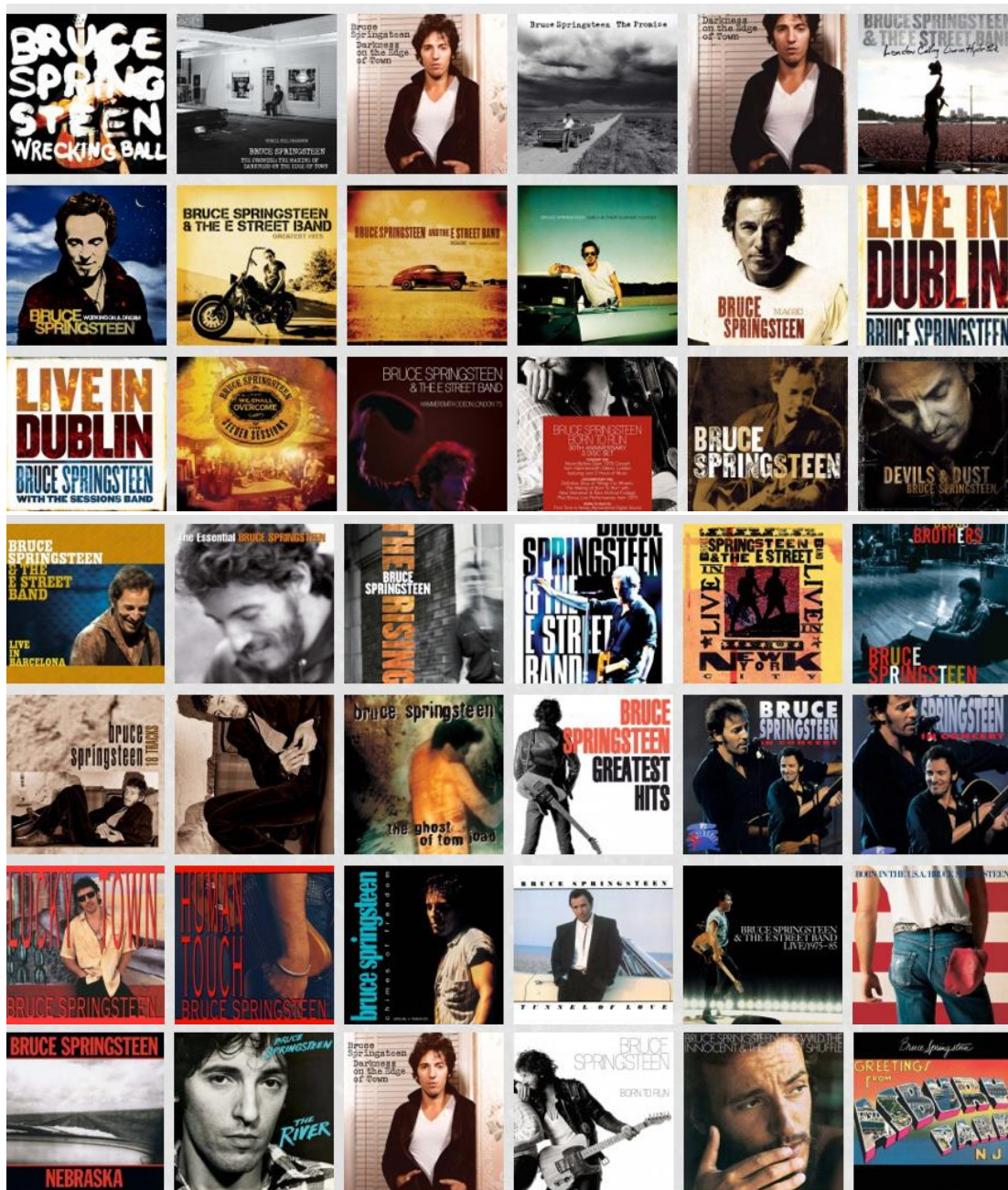
la pogués sentir en directe al seu costat. M'has emocionat molts cops en directe, tant per les teves cançons com per moments que he pogut compartir amb la meva família i que no oblidaré mai. Quan la meva tieta va fer 50 anys vam celebrar-ho anant a veure un concert teu a Nova York. Gràcies a que no vens les entrades de davant de tot i que les sorteges entre els fans, vam tenir la sort d'estar tots a primera filera. Allò ja semblava immillorable, però a sobre l'hi vas donar l'harmònica a la meva cosina quan vas acabar de tocar *The Promised Land!*. Suposo que deuries veure la nostra felicitat durant tot el concert, deuries veure que estàvem vivint un moment molt especial, i encara el vas millorar.

Gràcies per ser un referent. M'has ensenyat molt sobre els valors de l'amistat, del compromís, de la coherència. Això és el més important de tot. Per això t'he dedicat el meu treball, perquè m'has donat moltes lliçons.

Formes part de la meva vida; amb mi has complert el teu somni. **Gràcies Bruce**".

5. ANNEXOS

5.1. Discografia

5.2. La E Street Band

La combinació perfecte de talent, amistat, comunió, respecte i admiració mútua.

STEVIE VAN ZANDT - Guitar, Vocals, Mandolin

The maestro of the underground garage

No és l'únic, ni el més gran, ni el més ric. Però el petit Stevie Van Zandt possiblement és l'home més carismàtic del planeta, completament dedicat a conservar la puresa del rock 'n roll.

PATTI SCIALFA - Vocals

First lady of the E Street Band

Primer un membre de la banda, i després la Sra.Springsteen. La veu de Patti Scialfa va afegir una nova dimensió i textura a la E Street Band quan s'hi va unir al 1984, ja que va ser el primer membre femení del grup.

MAX WEINBERG - Drums, Percussion

E Street drummer since 1974

"El poderós Max Weinberg ha trobat el seu lloc en la intersecció entre Bernard Purdy, Buddy Rich i Keith Moon, i l'ha fet seu. Jo li demano i ell em dona nit rere nit". Bruce Springsteen.

GARRY TALLENT - Bass

Senior member of the E Street Band

"El seu pare era un talent, la seva mare era un talent, la seva germana era un talent, el seu germà era un talent, el seu grandió avi era un grandió talent. Al baix, des de Long Branch, New Jersey, Mr.Garry W.Tallent". Bruce Springsteen.

ROY BITTAN - Piano, Keyboards, Accordion Roy

The Professor

“ El so de Roy, que va començar amb *Born to Run*, és encara el so que –junt amb el saxo de Clarence- molta gent identifica com la signatura de la E Street Band. Un músic impressionant”.
Bruce Springsteen.

NILS LOFGREN - Guitar, Accordion, Mandolin

The great Nils Lofgren

Un guardià, Nils ha estat feliç de tocar d'acompanyant –i guardaespalles secret- per a molts grans del rock'n roll.

En memòria:

CLARENCE CLEMONS - Saxophone, Percussion

The big man in the band

“Doncs... qui és el Ministre del Soul i el Secretari de la Fraternitat”... Bruce pregunta durant les presentacions... “He de dir el seu nom?”... responent l'audiència, sense dubtar, amb una sola paraula: Clarence!.

DANNY FEDERICHI - Organ, Keyboards, Accordion, Glockenspiel

A pillar of the E Street sound

Tot i la seva llarga amistat amb Steve Van Zandt i la seva connexió d'ànima amb Clarence Clemons, amb Danny Federici és amb qui Bruce ha tocat més temps. Durant 40 anys, Danny ha portat el seu so distintiu en la major part de la música de Bruce.

5.3. Fonts Documentals

He utilitzat diferents tipus de fonts d'informació que relaciono a continuació. També he dut a terme entrevistes a professionals especialitzats en música i a professionals del món audiovisual; algunes d'aquestes persones, a més, tenen una relació personal amb Bruce Springsteen.

Llibres

Bruce – Peter Ames Carlin

El Auténtico Bruce Springsteen – Eric Alterman

Working on a Dream. The Progressive Political Vision of Bruce Springsteen – David Masciotra

Planes Internet

www.brucespringsteen.net

www.backstreets.com

www.pointblankmag.com

www.stoneponyclub.es

www.rollingstone.com

Entrevistes

Manuel Fuentes

Manel Huerga

Max Fuentes

Però la principal font documental ha estat tot allò que he viscut en la meua pròpia pell escoltant Bruce, tot allò que he sentit, que he experimentat, que he rigut i inclús que m'ha fet plorar d'emoció... tots aquests sentiments i vivències que ja formen part de mi i que, possiblement, també em defineixen. **El meu agraïment al meu Pare, a qui va dedicat aquest treball, per donar-me l'oportunitat de viure-ho.**

Agraïments

A Manuel Fuentes i Manel Huerga per compartir amb mi els seus coneixements sobre Bruce i vivències amb Bruce.

A Laura Bonareu, estudiant de tercer any de carrera en comunicació audiovisual, per les seves aportacions en l'edició del vídeo.

A Mario Martínez Pitarch, dissenyador gràfic, pels acabats de la presentació del document.

El rigor de les dades que s'indiquen en el treball la dec a Joan Bonareu; l'excel·lent sentiment del Capítol 3.4. el dec a Xavier Bonareu. Gràcies a tots dos.

Finalment vull agrair l'ajuda i aportació del tutor d'aquesta recerca, Angel Seral... un dels que li diuen Bruce i no Springsteen.